

Frimerkeposten

Nr. 2/2024

Posten Bring, Frimerketjenesten

NATO 75 år

4. april fyller forsvarsalliansen år.

NYTT FRIMERKE Side 12

Bjørnøya

NYE FRIMERKER Side 4

Månedens utvalgte

Nordkapp-serien

I perioden 1930-1957 ble det gitt ut totalt 14 frimerker i Nordkapp-serien, alle med tilleggsv verdi som gikk til inntekt for Landslaget for reiselivet i Norge.

I forgrunnen av frimerkemotivet, som viser det kjente Nordkapp-platået, kan vi skimte D/S Bergensfjord. Skipet hadde sin jomfrutur fra Bergen til New York i 1913.

NK 181-183

De tre første frimerkene i serien ble utgitt i 1930. Disse ble kun solgt ved Nordkapp brevhus, ved hovedpostkontoret i Oslo og hos frimerkeforvalteren.

Fra 1932 ble de også solgt ved hovedpostkontorene i Bergen og Trondheim, i Hammerfest og om bord på hurtigruteskipene. I 1936 ble frimerkene i tillegg lagt ut for salg i Norheimsund, Ulvik og Eidfjord.

NK 223-224

Den neste utgaven kom i 1938. Det var kun to valører i denne utgaven, og formatet var nå noe forminsknet. I tillegg til postkontorene nevnt over ble disse frimerkene i tillegg lagt ut for salg i Stavanger. Fra 1941 ble de også solgt i Honningsvåg, Kristiansand og på Nesbyen.

NK 311-313

Frimerkene som ble gitt ut i 1938 var trykt på papir med vannmerke. I 1943 ble de utgitt på nytt, men denne gangen på papir uten vannmerke. I tillegg ble en tredje valør nå utgitt. Utsalgsstedene var de samme som for 1938-utgaven.

NK 415-417

I 1953 ble det utgitt tre nye valører. Disse frimerkene ble, i tillegg til ovennevnte steder, også solgt i Narvik og Tromsø, ved Vestfinnmarks postekspedisjon og de øvrige postkontorene i Oslo.

NK 445-447

I 1957 ble de tre siste valørene utgitt. Antallet utsalgssteder økte ytterligere, og disse frimerkene ble også solgt i Bodø og ved resten av postkontorene i Bergen. Året etter kom de i tillegg i salg i Ålesund.

Bestilles på:
posten.no/frimerkebutikken
eller bruk kupongen i bladet

Kjære kunde!

Den værutsatte øya Bjørnøya ligger i Barentshavet, og er kilden til tre motiver i årets utgivelse av vår populære serie med *polare motiver*. Også denne gangen er det Magnus Rakeng som er designeren av frimerkene. Bjørnøyas historie er svært interessant, du kan lese mer om den i prestisjeheftet som utgis samtidig som de nye frimerkene.

Forsvarsalliansen NATO kan markere 75-årsjubileum 4. april. Alliansen har alltid vært viktig for medlemslandene, og er spesielt relevant med tanke på dagens situasjon i Europa. Norge var en av stifterne av NATO, og oppslutningen om medlemskap er stor. Jens Stoltenberg har vært organisasjonens generalsekretær siden 2014. Camilla Kvien Jensen er designer bak frimerket.

Neste frimerkeutgivelse kommer til den nordiske frimerkeutstillingen Nordia 2024, som vil bli arrangert i Langesund fra 31. mai til 2. juni. Du kan lese mer om utstillingen i bladet.

Halvor Fasting

Halvor Fasting
direktør

Innhold

NYE FRIMERKER

Bjørnøya
Side 4

NATO 75 år
Side 12

ELDRE FRIMERKER

Side 18

ZAGREB

Side 22

NORDIA 2024

Side 30

Posten Bring AS, Frimerketjenesten

Postboks 250, 0614 OSLO

Besøksadresse:
Persveien 34/36, 0581 OSLO

E-post: frimerketjenesten@posten.no
Internett: posten.no/frimerker

Telefon: +47 23 14 78 70

Nordea Bank, Oslo
Kontonummer: 6003 06 35097
IBAN-nr.: NO25 6003 06 35097
SWIFT: NDEANOKK

Redaksjon: Arnfinn Skåle,
Halvor Fasting, Rune Øyen.

Design: Posten Bring AS
Forsidefoto: © NATO
Trykk: LOS Digital

Trykksak
2041 0848

Bjørnøya

Bjørnøya, den sørligste delen av Svalbard, ligger omtrent midtveis mellom fastlandet og Spitsbergen.

Øya er eid av den norske staten, med sysselmesteren på Svalbard som forvaltningsmyndighet. Bjørnøya, som resten av Svalbard, ble underlagt norsk statshøyhet i 1925.

Den nederlandske oppdageren Willem Barents ga øya navnet Bjørnøya i 1596 etter et møte med en svømmende isbjørn. Øyas historie er knyttet til jakt og fangst, men også meteorologi og gruvedrift har vært en stor del av øyas historie. I 2002 ble hele Bjørnøya, med unntak av et lite område rundt den meteorologiske stasjonen, fredet som naturreservat.

Geografi

Bjørnøya, som er på cirka 178 kvadratkilometer, er ganske flat, med et kupert høyland i sør og lavland i nord. Det høyeste partiet er Miseryfjellet i sørøst med tre topper: Urd, Verdande og Skuld. Lavlandet, som omfatter omkring to tredjedeler av arealet, er et bølgende slettelandskap 30–40 meter over havet med omkring 740 større og mindre vann spredt utover. Trær og busker finnes ikke på øya.

Jakt og fangst

Med sin bratte, nesten utilgjengelige kyst er Bjørnøya en populær hekkeplass

Kilder: Polarhistorie.no,
SnL.no, Geir Sør-Reime:
Artikkel i Den Blaa Hawaii
januar 2023 (medlemsblad for
Stavanger Filatelist-Klub)
Foto: © VetLe Nilsen Malmberg /
Wikimedia Commons /
CC-BY-SA-4.0. © Venke
Ivarrud, konvolutter fra
Svein B. Lies samling.

for en rekke sjøfuglarter, og på sørspissen av øya finnes noen av de største fuglekoloniene i verden. De vanligste artene er lomvi, polarlomvi, alkekonge, krykkje, havhest og polarmåke. Havet rundt Bjørnøya gir viktig næring for sjøfuglene, og rike forekomster av hvalross, isbjørn, sel, hval og sjøfugl gjorde øya attraktiv for jakt- og fangstfolk. Fra starten av

1600-tallet drev engelskmenn fangst på øya, som de kalte Cherrie Island. På 1700-tallet drev russere fangst med faste landstasjoner, og fra omkring 1822 begynte nordmenn fangst på øya.

Meteorologi og gruvedrift

Norge har hatt en radio- og meteorologistasjon i drift i Tunheim på nordsiden av Bjørnøya siden 1918.

Rekommandert brev med motivstempel for Barents-ekspedisjonen 1596.

Brev med dagens stempel.

Amatørradio-ekspedisjon.

Brev med stasjonsstempler.

Stasjonen ble utvidet i 1994, og bemannes i dag av ni ansatte som byttes ut sommer og vinter. Gruveselskapet Bjørnøen A/S ble dannet i 1918. Dette selskapet eksisterer fortsatt, og er i dag heleid av den norske staten. Gruve-driften på Bjørnøya var vanskelig og kostbar, da de kullførende lagene ikke var sammenhengende. I 1925 ble gruve-driften innstilt.

Kulturminner

Flere hundre års menneskelig aktivitet har etterlatt seg tydelige spor på Bjørnøya. Det er funnet spekkovner som ble brukt i forbindelse med slakting av hvalross. Russiske pomorer kom til Bjørnøya og drev fangst sist på 1700-tallet, og har etterlatt seg en rekke tufter og graver. Den eldste fangsthytta på Svalbard,

Hammerfesthuset fra 1822, er også å finne på Bjørnøya. I tillegg har gruve-driften satt spor etter seg på øya.

Øya eies av den norske staten, og sysselmesteren på Svalbard er forvaltnings-myndighet.

Som resten av Svalbard ble Bjørnøya underlagt norsk statshøyhet i 1925.

NK 2116
Lomvi

NK 2117
Sylen

NK 2118
Hambergfjellet

◀ Førstedagsbrev kr 136,-

▲ Førstedagsstempel

Dato: 14.03.2024
Nummer: NK 2116-2118
Motiv: Lomvi, Sylen, Hambergfjellet
Design: Magnus Rakeng
Foto: Venke Ivarrud, Steinar Myhr/NN
Verdier: Kr 36 (innland 100 g), kr 37 (Verden 20 g), kr 55
Utgitt i: Ark à 50 frimerker
Opplag: Innland 100 g: 180 000 frimerker
Verden 20 g: 155 000 frimerker
Kr 55: 255 000 frimerker
Trykk: Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

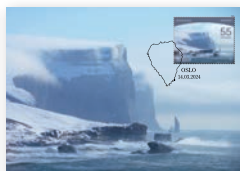
▲ Presentasjonsfolder kr 146,-

▲ Gullbrev kr 138,-

▲ Samlersett kr 282,-

▲ Sett maksikort kr 152,-

Bjørnøya

Årets prestisjehefte inneholder tre frimerker fra den værharde Bjørnøya i Barentshavet.

Kun i prestisjeheftet!

Prestisjeheftet er på 32 sider og inneholder både tekst og flotte bilder om Bjørnøya. Magnus Rakeng er designer bak frimerkene som er utgitt på selvklebende papir i ark med 50 frimerker. I prestisjeheftet er de trykt på gummiert papir på egne frimerkeark. **Denne eksklusive varianten får du kun i prestisjeheftet.**

Begrenset opplag

Prestisjeheftet er kun trykt i 2 500 eksemplarer.

Pris kr 199,-

Bestill på posten.no/frimerkebutikken
eller på vedlagte kupong.

Det høyeste partiet på Bjørnøya er Måryfjellet i sørvest med tre toppar oppkalla etter norrøne (søpe)gudinnene) fra norren mytologi: Urd, Verðande og Skuld. Urd på 276 meter er øya høyeste punkt. Fra særspissen og fem kilometer oppover langs vestkysten reiser Faglefjellet, Hambergfjellet og Alfredfjellet seg som høye kystklipper fra havet.

Måryfjellet fotografert fra Kvalvassdalen.

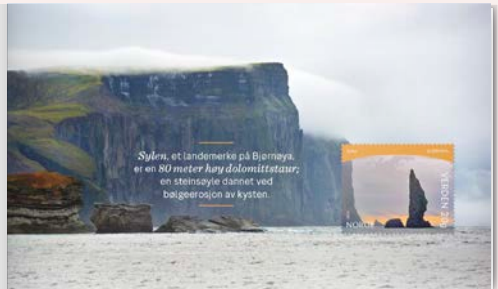

Hambergfjellet har fått navnet sitt etter den svenske geografen og polfareren Axel Hamberg.

Nær særspissen har belgienes erosjon, sammen med opprøkkingslinjer i bergartene, format trolske oppstakkede staur, som Sjulen og Stappan. Måre staurer finnes også på nordvest- og vesttiden av øya. På særspissen av øya finnes også kysthuler, blant annet den kjente Perleporten hvor det er mulig å passere med snobåt.

Perleporten ved Kapp Kitchhoff er en Linné-gåsen fellet ved sørspissen av Bjørnøya.

Sjulen, et landemerke på Bjørnøya, er en 80 meter høy dolomittstaur, en steinsøyse dannet ved balgeerosjon av kysten.

Lomvi

Lomvi er en sosial art som lukker i store kolonier som ligger i kratta klippvegger eller på utliggende øyer eller staurer i havet. Arten er vurdert som «kritisk truet» på Norsk rødliste for arter. I 1986 var bestanden estimert til cirka 245 000 par, men en kollaps i Loddlebestanden reduserte den til bare 38 000 par i 1987. Bestanden på Bjørnøya utgjør nå trolig cirka 10 prosent av den samlede norske lomvibestanden.

Norsk lomvi, hekker først og fremst på Bjørnøya. Bestanden har tatt seg opp igjen, og nåmer seg nåværet før 1987.

Kulturminner

Menneskelig aktivitet gjennom flere hundre år har etterlatt seg tydelige spor på Bjørnøya. Det er funnet spikkover som ble brukt i forbindelse med slaktning av hvalross. Russiske postbøtter kom til Bjørnøya og drev fangst sist på 1700-tallet, og har etterlatt seg en rekke tuffer og graver. Den eldste fangsthytta på Svalbard, Mammerfesthuset fra 1822, er også å finne på Bjørnøya. I tillegg har gruvedriften satt spor etter seg på øya.

Mammerfesthuset (bygget av trene stein) er øyas eldste bygning.

NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg i Bardufoss, under «Cold Response»-øvelsen i 2022.

Mektig forsvarsallianse

NATO ble opprettet ved starten av den kalde krigen som et felles forsvar mot det kommunistiske Sovjetunionen.

NATO ble dannet på bakgrunn av frykt for Sovjetunionens økende maktposisjon i Europa, spesielt etter kommunistenes maktovertakelse i Tsjekkoslovakia i 1948. Kjernen i traktaten er artikkel 5, som fastslår at et angrep på ett NATO-land er et angrep på hele alliansen. For Norge, som var en av statene som var med fra starten, markerte dette et vendepunkt for norsk utenrikspolitikk. Samtidige forhandlinger om et skandinavisk forsvarsforbund måtte vrakes på grunn av en splittelse mellom Norge

og Danmark, som ønsket en vestlig sikkerhetsgaranti, og Sverige, som ville fortsette sin nøytralitetspolitikk. Med opptrappingen av den kalde krigen utover i 1950-årene og utbruddet av Koreakrigen ble Vest-Tyskland inkludert som medlem i 1955. Sovjetunionen svarte på dette med opprettelsen av Warszawa-pakten samme år.

Redefinerte oppgaver

I 1966 trakk Frankrike seg ut av NATOs felles militære kommandostruktur. Dette skyldtes at Frankrikes president Charles de Gaulle

Storbritannias
marineinfanteri øver til
«Cold Response»-øvelsen
i Norge i 2022.

- Jens Stoltenberg har vært organisasjonens generalsekretær siden 2014

mente at den felles militærkommandoen i for stor grad fremmet USAs interesser og hemmet Frankrike i å fremme sine egne nasjonale interesser. Frankrike fortsatte likevel som politisk medlem av NATO. Dette førte til at Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE) ble flyttet fra Paris til Mons i Belgia. Først i 1993 ble Frankrike fullverdig medlem igjen. Spania ble

medlem av NATO i 1982, og fra slutten av 1990-årene ble en rekke nye land fra den tidligere østblokken med. Etter 1991 ble NATOs oppgaver redefinert i noen grad av medlemslandene. Det ble vedtatt et nytt konsept, «ikke-artikkel 5-krisehåndteringsoperasjoner», som åpner for at NATO kan intervensere uten at noen av medlemslandene har vært utsatt for et direkte angrep. Per i dag er 31 land medlemmer av NATO. Hovedkvarteret ligger i Brussel, og Jens Stoltenberg har vært organisasjonens generalsekretær siden 2014.

Kilder: Wikipedia, snl.no,
folkogforsvar.no
Foto: © NATO

NATO ble opprettet i Washington, D.C. 4. april 1949 av tolv vestlige land.
Bildet under viser signeringsseremonien.

Fra «Trident Juncture»-øvelsen i Norge i 2018.

◀ Førstedagsbrev kr 39,-

Ved å skanne QR-koden på førstedagsbrevet kan du se en video fra signeringen av Atlanterhavspakten.

▲ Førstedagsstempel

Dato: 04.04.2024
Nummer: NK 2119
Motiv: NATOs symbol, kompassrosen
Design: Camilla Kvien Jensen
Verdi: Kr 31 (Europa 20 g)
Utgitt i: Ark à 50 frimerker
Opplag: 155 000 frimerker
Trykk: Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

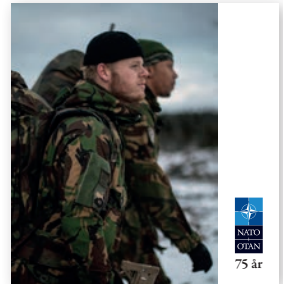
NK 2119

NATO's symbol, kompassrosen.
I nedre venstre hjørne står den første setningen i Atlanterhavspakten.

Foto: © NATO

◀ Gullbrev kr 99,-

▶ Samlersett kr 88,-

▶ Presentasjonsfolder kr 49,-

▶ Maksikort kr 39,-

Bli med fra starten!

Har du ennå ikke en startet på en norgessamling? Eller er det kanskje noen frimerker du mangler?

Vi kan levere de fleste norske frimerker til din samling. Vi tilbyr både postfriske og stemplede frimerker. Se oversikten og bestillingskupongen for mer informasjon.

I denne utgaven av Frimerkeposten presenterer vi de aller første norske frimerkene, utgitt i perioden 1855 til 1885. I oversikten på side 20 kan du se hvilken side i norgesalbumet de forskjellige frimerkene skal settes inn.

Dersom du ikke har Norgesalbum bestilles dette på: posten.no/frimerkebutikken eller bruk kupongen i bladet

De første 30 årene med norske frimerker

1855: Det første norske frimerket ble utgitt 1. januar. Det norske riksvåpenet er motiv, og frimerket er utagget og er uten landsnavn.

1856: Motivet på den neste frimerkeserien var Unionskongen Oscar I. «Svenskekongen» ble faktisk aldri hedret på frimerke i Sverige i sin regjeringstid, men på norske frimerker kom han altså.

1863: Riksvåpenet er igjen motiv på norske frimerker. Denne gang har frimerkene både tagger og landsnavn. Serien ble redesignet i 1867, og utvidet med valørene 1 og 24 skilling.

1872: En verdensmester er født! De første posthornfrimerkene ser dagens lys. Arkitekt von Hannos design lever videre den dag i dag, og norske posthornfrimerker er verdens lengstlevende frimerkeserie!

1872: To spesielle frimerker blir produsert for post som av ulike årsaker må returneres til avsender. Disse merkene er i bruk til rundt 1888.

1877: Den første serien med posthornfrimerker i øre-valører blir utgitt. Norge hadde sluttet seg til den ny-opprettede skandinaviske myntunion i 1875, og fra da av kunne mynter utstedt i Danmark, Norge og Sverige sirkulere fritt i alle tre land. Mens en speciedaler tidligere hadde vært delt opp i 120 skilling, ble den nye kronen delt i 100 øre.

1878: Det er også behov for høyverdi-merker med den nylig innførte valutaen. Nok en unionskonge, Oscar II, blir motiv for de første norske frimerkene med pålydende i kroner.

1882: Posten skifter frimerketrykkeri. Posthornmotivet får samtidig en liten ansiktsløftning, der fargeskraveringen av posthornet blir fjernet og motivet fremstår lysere og klarere. Denne og senere utgaver benevnes derfor ofte som «uskravert posthorn».

NK 1

NK 2

NK 3

NK 4

NK 5

NK 6

NK 7

NK 8

NK 9

NK 10

NK 11

NK 12

NK 13

NK 14

NK 15

NK 16

N 17

NK 18

NK 19

NK 20

NK 21

NK 22

NK 23

NK 24

NK 25

NK 26

ELDRE FRIMERKER De første frimerkene

Albumblad Kr			
1855 Våpen I			
NK 1	4 skilling (med RISTSTEMPEL 11/12 streker)	1	1300,00
	samme, med DATOSTEMPEL	1	1500,00
1856/57 Kong Oscar I			
NK 2	2 skilling STEMPLET	1	1000,00
NK 3	3 skilling STEMPLET	1	550,00
NK 4 a	4 skilling blå STEMPLET	1	130,00
NK 5	8 skilling STEMPLET	1	350,00
1863/66 Våpen II			
NK 6	2 skilling STEMPLET	1	1900,00
NK 7	3 skilling STEMPLET	1	4100,00
NK 8 IIa	4 skilling blå STEMPLET	1	110,00
NK 9	8 skilling STEMPLET	1	500,00
NK 10	24 skilling	1	700,00
1867/68 Våpen III			
NK 11	1 skilling	1	3400,00
	samme, STEMPLET	1	500,00
NK 12	2 skilling	1	600,00
NK 13 b	3 skilling gråfiolett, uklart trykk STEMPLET	1	1800,00
NK 14 x	4 skilling grønnlig blå, tykt papir STEMPLET	1 A	100,00
NK 15 b	8 skilling karminrosa, uklart trykk STEMPLET	1	400,00
1872 Returmerker			
R 1y	"som ubesørget" rosalilla	PM 2	3900,00
R 2y	"som uindløst" blågrønn	PM 2	1900,00
1872/75 Posthorn			
NK 16 IIa	1 skilling gulgrønn, uklart trykk	2	150,00
NK 17 aX	2 skilling gråblå, liggende vm.	2	200,00
NK 18 bX	3 skilling karminrosa, liggende vm., hvitt/gullig papir STEMPLET	2	100,00
NK 19 II	4 skilling fiolett, tynt, hvitt papir	2	400,00
NK 20	6 skilling STEMPLET	2	550,00
NK 21 II	7 skilling gullig papir	2	1800,00
NK 21 III	7 skilling hvitt papir	2	2200,00

1877/78 Posthorn (skravert)			
NK 22	1 øre	3	125,00
NK 23	3 øre STEMPLET	3	250,00
NK 24 IIa	5 øre ultramarin, liggende vm.	3	1200,00
NK 25 II	10 øre karmin, liggende vm. STEMPLET	3	20,00
NK 26	12 øre STEMPLET	3	160,00
NK 27	20 øre STEMPLET	3	90,00
NK 28	25 øre STEMPLET	3	1000,00
NK 29 b	35 øre blågrønn	3	750,00
NK 30	50 øre STEMPLET	3	95,00
NK 31	60 øre	3	2000,00
1878 Kong Oscar II			
NK 32	kr 1,00	3	1500,00
NK 33	kr 1,50	3	2400,00
NK 34	kr 2,00	3	1800,00
1879/82 Posthorn (skravert)			
NK 35	5 øre ultramarin, liggende vm. STEMPLET	3	700,00
NK 36	10 øre rosa, liggende vm. STEMPLET	3	500,00
1882/83 Posthorn (21 mm. elektrotipi)			
NK 37 II	10 øre rosa, liggende vm. II, oppgravert STEMPLET	4	75,00
NK 38 xX	10 øre karminrosa, liggende vm. II STEMPLET	4	25,00
NK 39 X	20 øre rødbrun, liggende vm. I STEMPLET	4	150,00
NK 40 IIa	20 øre blå, liggende vm. II STEMPLET	4	230,00
1883/85 Posthorn (21 mm. stereotipi)			
NK 41	3 øre STEMPLET	4	150,00
NK 42 IbX	5 øre grønn, liggende vm. II STEMPLET	4	20,00
NK 43 aX	10 øre karmin, liggende vm. II STEMPLET	4	10,00
NK 44	12 øre grønn STEMPLET	4	2800,00
NK 45 I	12 øre brun STEMPLET	4	500,00
NK 45 II	12 øre oransjebrun	4	1500,00
	samme, STEMPLET	4	225,00
NK 46 b	20 øre matt blå, uklart trykk STEMPLET	4 A	210,00
NK 47	25 øre STEMPLET	4	230,00

NK 27

NK 28

NK 29

NK 30

NK 31

NK 32

NK 33

NK 34

NK 35

NK 36

NK 37

NK 38

NK 39

NK 40

NK 41

NK 42

NK 43

NK 44

NK 45

NK 46

NK 47

R 1y

R 2y

Zagreb

– «ukjent» hovedstad
med en lang historie

Tekst og foto: Carl Henrik Larsson

Gaten Tkalcíćeva er kjent for sine vakre bygninger. Her er det også et stort utvalg av restauranter, puber og kafeer.

Carl-Henrik Larsson

er gymnaslærer i historie, religion og samfunnskunnskap og bor i Karlskrona i Sverige. Siden 1999 har han skrevet artikler om frimerkehistorie, historiske hendelser og reisemål for det svenske frimerkebladet Nordisk Filateli, se www.filateli.se

Zagreb er kanskje ikke den mest kjente hovedstaden i Europa, men den har en rik og fascinerende historie som strekker seg tilbake til forhistorisk tid.

Med sine rundt 700 000 innbyggere, er Zagreb en av Europas mindre hovedsteder, men området var bebodd allerede i forhistorisk tid. I byen Krapina, som befinner seg omtrent syv mil nord for Zagreb, ble det på slutten av 1800-tallet gjort omfattende funn av neandertalere som var over 120 000 år gamle! Området der Zagreb nå ligger var dekket med vann på den tiden hvor nean-

dertalene i Krapina levde. De eldste arkeologiske funnene som er gjort der, er derfor «kun» 35 000 år gamle, og består av redskaper, våpen og menneskebein fra tidlig steinalder.

Ulike riker og folkeslag

Det som langt senere skulle bli Zagreb, har opp gjennom historien blitt erobret og har tilhørt en rekke ulike folkeslag og riker. I løpet av år-

«Den uavhengige staten Kroatia», et lydrike opprettet etter Nazi-Tysklands okkupasjon i 1941, ga ut dette frimerket med motiver fra Zagrebs historiske sentrum i 1943.

Disse frimerkene, som ble utgitt av Kroatia i 1994, viser ulike kjente severdigheter og motiver fra Zagreb. Det finnes mange velbevarte historiske bygninger i byen, til tross for de omfattende bombingene under andre verdenskrig.

Frimerket viser Zagrebs våpenskjold. Merket ble utstedt av fascistiske Kroatia (Den uavhengige staten Kroatia) i 1943.

tusenet f.Kr. kom området til å bli dominert først av Illyria (et gammelt kongedømme på det vestlige Balkan) og senere av Romerriket. På 1500-tallet ble Kroatia en del av det habsburgske riket med sete i Wien. Da den kroatiske adelen ble stilt overfor trusselen om at Kroatia skulle erobres av Det osmanske riket, valgte den å be om hjelp fra habsburgerne. I 1804 ble Kroatia dermed en del av keiserriket Østerrike (senere Østerrike-Ungarn). Fra 1868 ble imidler-

tid Kroatia nærmere knyttet til Ungarn gjennom det kroatisk-ungarske kompromisset. Det betydde blant annet at ungarske frimerker ble brukt i Kroatia i årene 1868–1918. Etter dobbeltmonarkiets nederlag i første verdenskrig falt Zagreb inn i den nyopprettede staten Kongeriket av serbere, kroater og slovenere, som i 1929 skiftet navn til Jugoslavia.

Andre verdenskrig

Etter Nazi-Tysklands okkupasjon våren 1941 ble Zagreb

Den store katedralen i Zagreb, som stod ferdig i 1217, på et kroatisk frimerke fra 2002. Års-tallet 1852 på frimerket viser til det året hvor Zagreb ble et erkebispedømme. Etter et jordskjelv på 1880-tallet ble katedralen gjenoppbygd og fikk et helt nytt utseende.

hovedstad i det nyopprettede fascistiske lydriket Den uavhengige staten Kroatia. Etter råd fra den italienske diktatoren Benito Mussolini, utnevnte Hitler den kroatisk fascistiske Ante Pavelić til sin leder. Pavelić ble født i 1889 i dagens Bosnia-Hercegovina, som da var en del av Østerrike-Ungarn. Han var sterkt påvirket av islam, og etter maktovertakelsen lot han den muslimske menigheten bygge den store kunsthallen i Zagreb om til moské. Deretter ble det bygd tre

45 meter høye minareter rundt bygningen.

Pavelić var i tillegg grunnlegger av den ultranasjonale og fascistiske Ustasja-bevegelsen, hvis tilhengere delte lederens hat mot jøder, romere og ortodokse kristne serbere. Ikke lenge etter at Pavelić kom til makten, ble Zagrebs jøder, romere og serbere sendt til ulike dødsleirer rundt om i Kroatia. Senere i krigen sørget Ustasja dessuten for at hans angivelige fiender ble sendt til de

tyske dødsleirene i Polen. De jødiske bydelene i Zagreb ble jevnet med jorden, samtidig som de ortodokse kirkene ble nedstengt. Den muslimske befolkningen nøt derimot godt av hans politikk.

Hevnens time

I mai 1945 var hevnens time kommet, og da partisanhæren nærmet seg Zagrebs grenser, flyktet Ante Pavelić fra byen sammen med tusenvis av Ustasja-tilhengere og deres familier. Partisanene var nådeløse mot alle som ble

Dette frimerket, som viser det store posthuset i Zagreb, kom i 2012 ut i Østerrike. Bygningen stod ferdig i 1904. I september 1941 smuglet tre postansatte, aktive i det kroatiske kommunistpartiet, en stor sprengladning inn på postkontoret. Detonasjonen var så kraftig at alle vinduene i bygningen ble sprengt ut, og en politimann som befant seg i bygningen ble drept. Etter krigen gjennomgikk posthuset en omfattende renovering.

Med denne frimerkeutgaven fra 1992 ønsket Kroatia å markere at det var 100 år siden innvielsen av Zagreb sentralstasjon.

- Da Zagreb ble hovedstad i det uavhengige Kroatia, ble det tatt til orde for at alle spor i bybildet etter Tito og sosialismen skulle «vaskes bort». I 2017 ble Tito-torget omdøpt til Republikken Kroatias torg, og til og med statuen av Tito ble revet ned.

mistenkt for å være kolla-
boratører, og hundrevis ble
skutt umiddelbart. I tillegg
ble de flyktende Ustasja-
mennene og deres familier
forfulgt, og ved østerrikske
Bleiburg ble de fanget av
partisanene. I blodbadet
som fulgte, ble anslagsvis

100 000 kroater myrdet,
og ikke engang kvinner og
barn ble spart. Ante Pavelić
klarte derimot å unnsnippe
partisanene ved å rømme til
Spania, hvor han døde i
1959 etter et attentat utført
av den jugoslaviske etter-
retningstjenesten.

Zagrebs eldste kjente våpenskjold gravert med årstallet 1499 vises på dette kroatiske frimerket fra 1979.

St. Markuskirken fra 1200-tallet som er berømt for sitt tegltak, vises her på et kroatisk frimerke fra 2017. Kirken, som begynte å bygges allerede på 1200-tallet, ligger på Markusplassen i den øvre byen (Gornji grad), hvor også Kroatias parlament og andre viktige regjeringsbygninger ligger.

Den kroatiske våren

Etter andre verdenskrig ble Zagreb hovedstad i delrepublikken Kroatia, som sammen med Serbia, Slovenia, Bosnia-Hercegovina, Makedonia og Montenegro utgjorde den sosialistisk styrte føderative folkerepublikken Jugoslavia, med Josip Broz Tito som leder. Samtidig som Tito og sosialismen ble hyllet i Kroatia, hersket det et voldsomt sinne blant kroatene. Den politiske makten i Jugoslavia ble samlet i Serbia og Beograd, selv om Tito var født i Kroatia. Det var mange som mente at mesteparten av pengene som kom strømmende inn fra turistnæ-

ringen i Kroatia, endte opp i Serbia. I tillegg var det mange kroater som hadde mistet slekt og venner da partisanene tok knekken på fascismen.

På 1970-tallet førte den kroatiske misnøyen til «den kroatiske våren», hvortusenvis av innbyggere i Zagreb protesterte mot det sosialistiske regimet. Selv om regimet slo hardt ned på misnøyen, ble den liggende igjen og ulme under overflaten, og etter Titos død i 1980 var det ikke lenger noen som kunne holde delrepublikkene sammen.

Tito blir revet ned

Den kroatiske uavhengighetskrigen 1991-95 brøt ut etter at kroatene i 1991 erklærte selvstendighet fra Jugoslavia. Kampene eskalerte raskt og den jugoslaviske hæren, under serbisk kontroll, prøvde å okkupere hele Kroatia. Kroatia gikk til slutt seirende ut av krigen, men store deler av landsbygda ble ødelagt. Da Zagreb ble hovedstad i det uavhengige Kroatia, ble det tatt til orde for at alle spor i bybildet etter Tito og sosialismen skulle «vaskes bort». I 2017 ble Tito-torget omdøpt til Republikken Kroatias torg, og til og med statuen av Tito ble revet ned.

Kabelbanen i Zagreb, som stod ferdig i 1889, anses som verdens korteste i sitt slag. Øverst til høyre på bildet vises vaktårnet fra middelalderen, hvor byens voktere hadde et utmerket overblikk.

Det store markedet i Zagreb. I bakgrunnen ser vi tårnene på byens middelalderkatedral. Markedet må regnes som en av byens fremste severdigheter.

Verdens korteste kabelbane

Zagrebs historiske bydeler kjennetegnes av sine trange, kuperte gater og sjarmerende omgivelser. Bydelen Gradec ligger på et fjell med fantastisk utsikt over byen. Man kan vandre langs de trange gatene eller ta verdens korteste kabelbane (bygd allerede i 1889) fra Zagrebs lengste handlegate, Ilica, opp til toppen, der man blant annet finner Kroatias parlament og den utrolig vakre St. Markuskirken fra 1200-tallet, kjent for sitt mosaikktak i tegl. De trange gatene ned fra Gradec fører til Zagrebs andre historiske bydel, Kaptol. Den historiske bygningen

som utmerker seg mest der, er Zagrebs store katedral, som stod ferdig i 1217.

Spennende marked

Et av Zagrebs absolutte høydepunkter er det store bondemarkedet, Dolac, som man finner i sentrum av byen. Her selges frukt, grønnsaker og pyntegjenstander, i tillegg til et innendørs marked hvor man kan kjøpe spekemat, meieriprodukter og lokale viner. Kroatia produserer viner i verdensklasse, og på markedet får man kjøpt førsteklasses vin på tappekran til en svært billig penge.

Interessant frimerkehistorie

Som nevnt var Kroatia en del av keiserriket Østerrike (senere Østerrike-Ungarn). Etersom keiserriket Østerrike ga ut sine første frimerker i 1850, ble disse også brukt i Kroatia. Fra 1868 til slutten av første verdenskrig var det ungarske frimerker som gjaldt i Kroatia, i samsvar med det kroatisk-ungarske kompromisset fra 1868. Etter krigens slutt ble Kroatia en del av Kongeriket av serbere, kroater og slovenere, som i 1929 ble Jugoslavia. Denne staten ga ikke ut vanlige frimerker før i 1921, og i løpet av denne overgangsperioden ble det

hovedsakelig brukt ungarske frimerker overtrykt med «Hrvatska» (Kroatia), samt med akronymet SHS (en forkortelse for delrepublikkene som inngikk i kongeriket). Kroatia ga også ut noen få egne frimerker i denne perioden.

Etter at Den uavhengige staten Kroatia ble opprettet i 1941, begynte denne staten å utgi sine egne frimerker i 1941-45, de fleste sterkt preget av fascistisk propaganda. Det moderne Kroatia ga ut sine første frimerker i 1991, etter at landet erklærte selvstendighet fra Jugoslavia.

Nordia 2024

Årets store nordiske
frimerkeutstilling åpner
fredag 31. mai i Langesund.

LANGESUND: Benytt anledningen til å se de beste frimerkesamlingene i Norden i 2024. Utstillingen finner sted i Skjærgårdshallen, som ligger ved siden av Quality Hotel Skjærgården og Langesund Badepark. Badeparken er en del av hotellet og tilbyr 4000 m² bade-lykke med basseng, boblebad, strand-sone og flere sklier hvor den lengste er 82 m lang. Reiser du med barn er dette en sikker vinner.

Hvordan komme til Langesund

Langesund ligger i Bamble kommune sør i Telemark, om lag 6 km sør for E18 ved Skageraks kyst. Det er cirka to timers biltur både fra Oslo og Kristiansand - alternativt med tog fra Oslo/Gardermoen til Porsgrunn og buss videre til Langesund.

Hva kan du se?

Frimerkesamlinger fyller hele 700 utstillingsrammer med eksponater fra hele Norden og de skandinaviske klubbene i Storbritannia og USA. Det blir også åpne møter i flere landsdekkende foreninger, hvor alle er velkomne. Foredrag og omvisning blant de utstilte eksponatene skal det også bli.

Nye frimerker

Posten gir ut nye frimerker både fredag og lørdag under utstillingen. Utstillingens stempelprogram blir presentert i en egen brosjyre i mai.

Vi håper vi ses på Nordia 2024!

For mer informasjon se:
Nordia2024.no

Stempelprogram Bodø2024

Bodø frimerkeklubb vil i løpet av året tilby en rekke konvolutter med særstempel til forskjellige arrangementer. For nærmere informasjon, se nettsiden filatelist.no/finn-din-klubb/bodo/ eller Bodø frimerkeklubbs side på Facebook.

Foto: Aleksander Hømanberg, Posten Bring AS

FORNØYD GJENG: (f.v.) Frimerkedirektør Halvor Fasting i Posten, direktør i Bodø2024 André Wallann Larsen, Bodø-ordfører Odd Emil Ingebrigtsen og artist Kalle Urheim med de nye frimerkene i Bodø rådhus.

Europeisk kulturhovedstad

5. februar ble frimerkene til Bodø som europeisk kulturhovedstad i 2024 presentert i Bodø.

Gjennom hele året skal det gjennomføres kulturelle arrangementer i Nordlands største by, og for første gang er det en arktisk by som er Europeisk kulturhovedstad.

- Dette er et de største kulturprosjektene i Norge de siste ti årene og det aller største i Nord-Norge noensinne. Selvsagt ønsker vi i Posten å markere og hedre dette

feståret, sier frimerkedirektør Halvor Fasting i Posten.

Minipostkontor

Frimerkeklubben i Bodø hadde for anledningen mobilisert medlemmene, og bemannet frimerkeutsalget på lanseringen. Pågangen og interessen fra Bodø-publikumet var stor.

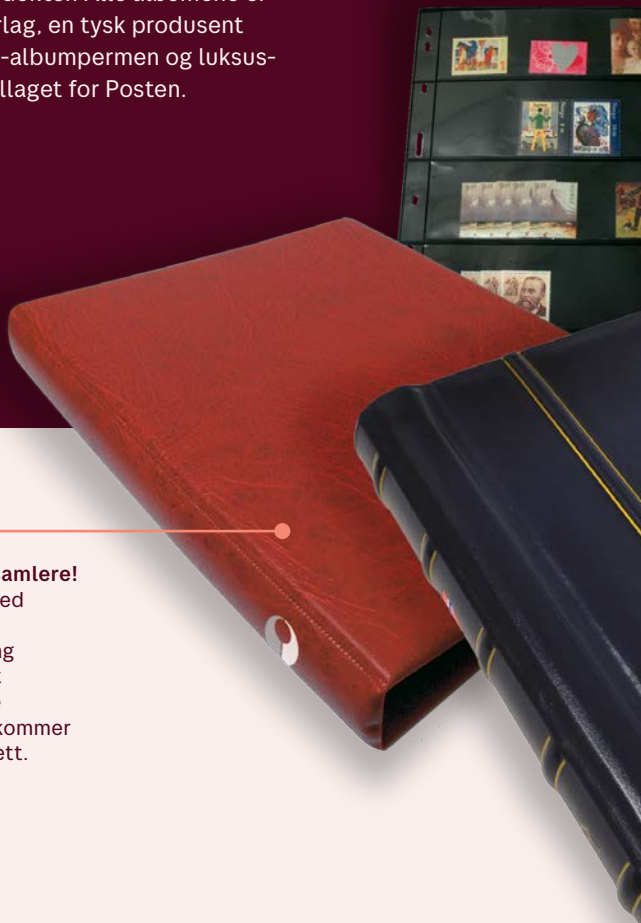
Kvalitetsalbum

Oppbevar frimerkesamlingen din på en trygg og elegant måte!

Hos oss finner du et stort utvalg av album for frimerker, førstedagsbrev og andre samleprodukter. Alle albumene er produsert av Leuchtturm Albenverlag, en tysk produsent som er kjent for høy kvalitet. Vario-albumpermen og luksus-utgaven av Norgesalbum er spesiallaget for Posten.

Bestilles på:
posten.no/frimerkebutikken
eller bruk kupongen i bladet

Vario album

Den perfekte løsningen for frimerkesamlere!

Dette er en spesiallaget albumperm med Postens logo i pregetrykk på ryggen. Albumet har en praktisk ringbindløsning som gjør det enkelt å sette inn og ta ut albumblader. Vario album passer til de fleste av Postens samleprodukter, og kommer med en matchende oppbevaringskassett. Blader medfølger ikke.

kr 399,-

Du kan også velge en større utgave av albumet med Leuchtturm-logo i gullpreg på ryggen.

kr 659,-

Albumblader til Vario album

Pakker med 5 albumblader: **kr 79,-**

Hold Norgesalbumet ditt oppdatert!

Nye årsark kommer i salg hvert år i slutten av mai. Du kan bestille abonnement på kupongen i bladet.

Luksus Norgesalbum

Albumet består av tre bind med plass til samtlige norske frimerker, tjenestemerker og portomerker. De solide og elegante albumene fra Leuchtturm er innbundet i en vakker blåfarge med det norske flagget i pregetrykk på ryggen. Et norgeskart i rødt, hvitt og blått er preget på albumenes forside. Albumene leveres med matchende kassett.

Bind I 1855-1979: **kr 1 999,-**
Bind II 1980-2009: **kr 1 999,-**
Bind III 2010-2022: **kr 1 199,-**
Tom albumperm: **kr 799,-**

Royal albumperm for samlersett og årssett

Albumpermen har en praktisk ringbind-løsning for enkel innsetting av albumblader, og leveres med tilhørende kassett. Blader medfølger ikke.

kr 649,-

Albumblader til Royal albumperm

Pakker med 5 blader:
kr 119,-

Classic album for 100 førstedagsbrev/postkort

Hendig, lite album med 100 lommer
til førstedagsbrev/postkort.
Albumet kommer i farge
burgunder eller grønn.

kr 249,-

Albumblader til Classic album

Pakker med 10 blader: **kr 149,-**

Classic album for førstedagsbrev/postkort

Elegant album som inneholder 20 blader
med plass til 80 førstedagsbrev/postkort.
Albumet kommer i farge burgunder eller
grønn, og har en praktisk ringbindløsning
for enkel innsetting av flere albumblader.

kr 579,-

Innstikksbok

Praktisk 32-siders innstikksbok med
polstret innbinding og svarte blader.

kr 369,-

Foto: © www.colourbox.com

Frimerkeprogrammet 2024

Det er gjort en endring i frimerkeprogrammet for 2024. Utgivelsen Banejubileer er flyttet fra 5. oktober til 20. september. Denne dagen går også Raumabanens jubileumstur, hvor Posten er med.

Dato	Tema	Ant.	Valør	Utgis i	Kunstner/designer	Uts. abo.
05.02.	Bodø2024 – Europeisk kulturhovedstad	2	Kr 23 Kr 31 Kr 54	Hefter Miniatyrark	Kristin Slotterøy	28.02
28.02.	Kongsberg 400 år	1	Kr 23	Rull	Madeleine M. Karlstrøm	28.02
14.03.	Bjørnøya	3	Kr 36 Kr 37 Kr 55	Ark	Magnus Rakeng	04.04
04.04.	NATO 75 år	1	Kr 31	Ark	Camilla Kvien Jensen	04.04
31.05.	Flora og fauna under vann (Europafriemerke) Nordia 2024	2	Kr 31 kr 41	Ark Miniatyrark	Julie Olsen	01.06
01.06.	Festivalsommer	4	Kr 23 x 4	Rull	Camilla Kvien Jensen	01.06
20.09.	Banejubileer	2	Kr 23 x 2	Rull	Børge Bredenbekk	05.10
05.10.	Forskning, innovasjon, teknologi	2	Kr 23 x 2	Hefte	Enzo Finger	05.10
07.11.	Blodgivning/organdonasjon	2	Kr 29 x 2	Rull	Sandra Blikås	07.11
07.11.	Julefrimerker	2	Kr 23 x 2	Hefte		07.11

Med forbehold om endringer